

длъжностъ и билъ обичанъ отъ всички. Прѣзъ 1833 г. патриаршията се ухитрила и изпратила владиката Гаврила, който се прѣпоръчилъ на народа за българинъ по майка. Той говорилъ на населението: „Дзанамъ, и я сумъ бугаринъ, майка ми е бугарка, и нема да боравимъ на мѣнастиротъ“. Гавриль поукротилъ народа: чель по български и гръцки, обнасялъ се добръ и взелъ за свой помощникъ-епископъ едного българина, Софрония, който билъ отъ София. Вѣсти за това врѣме дава съврѣменникътъ Натанаиль-Богданъ Стояновичъ, български дѣецъ и по-късно владика, родомъ отъ с. Кучевиста, Скопска околия (Псп. LV—LVI, стр. 110 сл.) Въ своето Приѣтелскоѣ писмо отъ Българина къ Гръку написалъ Н(атанаиль) Богданъ, 1852 г., стр. 6, той разказва между друго:

Около 1830 години прѣкъ пѣтъ сѣ къзроди мысль за владыкы роденыхъ Българъ.... Къ Самоковъ около 1833 години самоковскы христіане... принждихъ сѣ да просѣятъ достойнаго архіереѣ и при тока такъваго, кого оны сами избирайтъ... они приготвихъ за архіереѣ счинаго и достопочтенаго своего іеднородца Рылскаго іеромонаха отца Неофита... Нъ надежда имъ остана ксеіе. Патріархъ повѣрѣза и прати имъ изъ Цариграда владыкж Гръка, и кѣй не знаеше варимъ слово по българскѣ. Къ тока исто врѣмѣ къ Скопїи скопїанскы Българе христіане когдато промѣнихъ два владыкы гръкы за ихъ злоупотрѣбїеніе и не приличны по чинъ имъ работы, сврѣнахъ сѣ съ молежъ къ Цариградскомъ Еселенскомъ Патріархъ за да имъ дадеъ архіепастирѣя достойнаго и родна Българина, надѣващисѣ, що патріархъ ще имъ чеъ просѣж, и они готвихъ своего протопопа и економа за владышки санъ и прѣстолъ, добраго почтенѣйшаго и испытанаго старца отца Димитріа; нъ и нѣхна надежда остана праздна и ксеіе, защо Еселенскы и Цариградскы Патріархъ имъ прати пакъ владыкж гръкж.

Като изрежда по-нататѣкъ развоя на гръцко-българската църковна борба, Натанаиль-Богданъ Стояновичъ поставя и Призрѣнско въ българското отечество: ... Нъ Патріаршѣство то ако и гладѣ, какъ гонѣтъ и рѣгайтъ гръко-владыкы мѣ, коіе сѣ сѣсчи, какъ всѣмъ то іе извѣстно и вые знаете, къ Тръноукѣ, Локчи, Скиповѣ, Шѣмѣ, къ Бидинѣ, Срѣдици, Пловдѣкѣ и Призрѣнѣ и дрѣгъ-кѣкъ къ дрѣга мѣста, обаче оно прѣкъ тѣжъ недобросѣвѣстнѣж и хитрѣж своѣж гръкж политикж, и иеще отклонѣакаъ желаніе народа Българскаго (Пакъ тамъ, стр. 8).